

САМОСТІЙНА РОБОТА № 9

Тема. Грудь. Грудна залоза.

Мета – вивчити будову груді та з'ясувати зв'язок будови й функції грудної залози з віком і з функцією статевої системи.

Матеріали та обладнання: муляжі, атласи анатомії людини, таблиці, підручники.

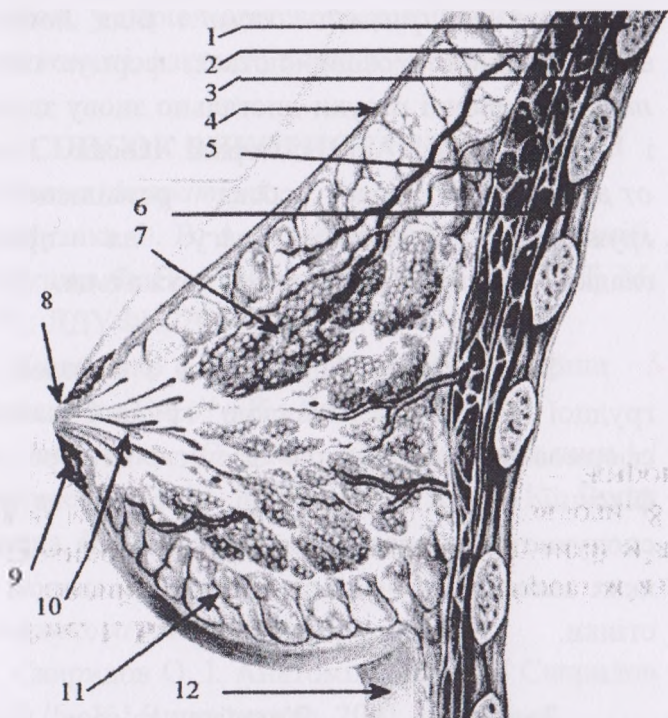
ЗМІСТ РОБОТИ

Завдання 1. З'ясуйте, що грудна залоза є і в жінок, і в чоловіків, однак у чоловіків – рудиментарна. Жіночу в медицині ще називають молочною залозою.

Ознайомтеся з розміщенням і будовою *груді: тілом груді, жировою т каниною та пухкою волокнистою сполучною т каниною.*

З'ясуйте, що грудь розміщена на фасції, яка покриває великий грудний м'яз і передній зубчастий м'яз, на рівні від третього до сьомого ребер.

Розгляньте *т іло груді* (рис. 1).

Рис. 1. Будова грудної залози:

1 – ребра; 2 – малий грудний м'яз; 3 – міжреброві м'язи; 4 – підшкірна жирова тканина; 5 – великий грудний м'яз; 6 – міжреброві м'язи; 7 – часточка молочної залози; 8 – сосок; 9 – грудне кружальце (ореол); 10 – молочна пазуха; 11 – жирова тканина; 12 – шкіра

У складі тіла груді – *грудна залоза*, складна альвеолярна залоза, яка містить 15-20 часток груді, розділених відростками поверхневої фасції. Частки складаються із часточок. Зверніть увагу, що кожна частка має свою вивідну протоку – *молочну проточку*

діаметром 2-3 мм. Молочні протоки радіально сходяться до *грудного соска* і біля його основи ампуло-подібно розширюються, формуючи *молочні пазухи*. Молочні пазухи дистально знову звужуються і відкриваються на поверхні соска *точковими отворами*. Навколо соска розміщене *грудне кружальце*. Зверніть увагу на присутність гладком'язових клітин у шкірі кружальця.

Завдання 2. Ознайомтеся з будовою строми грудної залози – капсулою грудної залози, яка сформована поверхневою фасцією та бере участь у фіксації залози до ключиці; а також зв'язками – сполучнотканинними перетинками, за допомогою яких залоза сполучається з глибоким шаром грудної стінки.

Завдання 3. З'ясуйте зв'язок будови й функції залози з віком та з функцією статевої системи.

Завдання 4. Розгляньте рис. 1 і зарисуйте у зошит схему будови грудної залози.

КОНТРОЛЬНІ ЗАПИТАННЯ

1. Назвіть основні частини груді.
2. Як збудована грудна залоза?
3. Опишіть будову часточки грудної залози, її вивідні протоки.
4. Які структури фіксують грудну залозу?

5. Які зміни відбуваються у грудній залозі з віком, у період статевого дозрівання, у період вагітності, лактації, а також у літньому віці?

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основна література:

1. Музика Ф. В. Анатомія людини: навч. посіб. / Музика Ф. В., Гриньків М. Я., Куцериб Т. М. – Л.: ЛДУФК, 2014. – 360 с.
2. Коляденко Г. І. Анатомія людини / Коляденко Г. І. // – К.: Либідь, 2004.
3. Очкуренко О. М. Анатомія людини / Очкуренко О. М., Федотов О. В. // – К.: Вища школа, 1992.

Додаткова література:

1. Свиридов О. І. Анатомія людини / Свиридов О. І. // – К.: Вища школа, 2001.
2. Федонюк Я. І. Функціональна анатомія / Федонюк Я. І., Мицкан Б. М., Попель С. Л. та ін. // – Тернопіль, 2007.
3. Иваницкий М. Ф. Анатомия человека / Иваницкий М. Ф. // – М.: ФиС, 1985.
4. Анатомия человека / Под ред. Гладышевой А.А. // – М.: ФиС, 1977.
5. Синельников Р. Д. Атлас анатомии человека / Синельников Р. Д. // Т.1, 2, 3. – М.: Медицина, 1978.

6. Липченко А. Я. Атлас нормальной анатомии человека / Липченко А. Я., Самусев Р. П. // – М.: Медицина, 1989.

7. Хоменко Б. Г. Анатомія людини. Практикум / Хоменко Б. Г. // – К.: вища школа, 1991.

САМОСТІЙНА РОБОТА № 10

Тема. Руховий аналізатор. Аналізатори нюху та смаку.

Мета – вивчити хід аналізатора м'язово-суглобового відчуття; розглянути будову органів нюху і смаку людини та вивчити хід нюхового і смакового аналізаторів.

Матеріали та обладнання: муляжі, атласи анатомії людини, таблиці, підручники.

ЗМІСТ РОБОТИ

Руховий аналізатор сприймає глибоку (пропріоцептивну) чутливість, до якої належить м'язово-суглобове відчуття, вібраційна чутливість, відчуття тиску та ваги (гравітація). Основний вид чутливості – м'язово-суглобова, тому цей аналізатор називають також аналізатором м'язово-суглобового відчуття.